

Anda Līce. **To, ka liberālā audzināšana ir izgāzusies, vislabāk redz skolotāji un domājoši vecāki.**

Ja nu kaut kas attiecas arī uz tiem, kuriem bērnu nav, tad tie ir audzināšanas jautājumi. Beidzot par to sāk runāt arī speciālisti. Izlasot zviedru bērnu psihiatra, sešu bērnu tēva un vairāku grāmatu autora Deivida Eberharda interviju Vācijas laikrakstam “Die Zelt”, uzreiz jāsaka – viņa uzskatiem šodien daudzi nepiekrītis, jo ir pārņemti ar pārāk liberālu audzināšanu un paši vēl to nemaz neapjauš, ka sabiedrība strauji tuvojas grāvim, no kura būs ļoti grūti izrāpties.

Pirmoreiz Eiropas vēsturē ģimenē valdošo bezierunu paklausību ir nomainījusi otra galējība, kad noteikumus gan ģimenē, gan skolā sāk diktēt bērni. Mūsdienu pasaulē to vēl vairāk sarežģī milzīgais šķirto ģimeņu skaits, kas nereti nozīmē vecāku sacenšanos par bērnu mīlestību. To, ka liberālā audzināšana ir izgāzusies, vislabāk redz skolotāji un domājoši vecāki. Tas ir viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc jaunākajos laikos skolās tik hroniski trūkst skolotāju, īpaši vīriešu.

Pieaugušajos visu laiku tiek uzturēta vainas apziņa, ka viņi ir nepietiekami atraktīvi, radoši un mīloši, ka robežu ierādīšana bērņus traumē un traucē viņu attīstību. Par šo tematu jau ir sarakstīts tāds lēruma grāmatu, ka ir grūti atšķirt graudus no sēnalām. Par laimi, mūsu acu priekšā daba, jau tūkstošiem gadu lietodama vienas un tās pašas audzināšanas metodes, turpina savu pastāvēšanu, kamēr mums, cilvēkiem, ir aizvien vairāk problēmu. Ja, piemēram, putnu mazuļi ligzdā uzvestos tāpat kā daždien uzvedas mūsu bērņi, viņi pilngadību nerasniegtu.

Vai nu kādam tas patīk vai ne, bet D. Eberhards uzskata:

“Attiecības starp bērņiem un pieaugušajiem vienmēr būs asimetriskas. Viens būs skolotājs, otrs – māceklis.”

Draugu attiecības nāk stipri vēlāk, kad bērņos ir izveidojusies vērtību sistēma un viņi ir iepazinūši atdarināšanas cienīgus paraugus. Daudzās ģimenēs šādas attiecības nav iespējamās arī vēlāk, jo bērņi tā arī nav iepazinūši nerakstītos likumus, bez kuru zināšanas cilvēkam neko nedod arī rakstītie likumi. Nepieauguši vecāki turpina atražot tādus pašus indivīdus. Runa nav par to, ka arī šodien būtu jāpraktizē iepriekšējos gadsimtos piekoptās disciplinēšanas bargās metodes, kas tolaik šķita norma, runa ir par audzināšanu, kas neparedz lomu maiņu vecumā, kad tas topošajam cilvēkam nodara ļaunu.

Vecāku galvenais uzdevums ir sagatavot bērņus pieaugušo dzīvei. Tāpēc mums ir jābūt prasīgiem pret bērņiem un jāaug līdz ar pašiem. Tas nav viegli paveicams pasaulē, kura mainās tik strauji, ka gandrīz var teikt – katru dienu dzimst no jauna.